UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nauicula siue speculum fatuoru[m] Prestantissimi sacraru[m] literaru[m]

Geiler von Kaysersberg, Johannes

Argentorati, 24. Jan. 1513

86 Contempto[rum] dei (Veracht narren) Nole. Peccare super misericordia dei/ cum p[ro]posito non penitendi aliqua[n]do: peccare sup[er] misericordia dei/ quia non mox punit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70346

Visual Library

Contemptorum dei

Feria.iij.poſt Reminiſcere:

Stultoꝝ infinitus eſt numerus.Eccs.j. Euãgelium.

B OCtogeſimaſexta turba ſtultoꝝ eſt:ꝯtemptoꝝ dei(veracht narren)Qui deũ ꝓpter ſuã miſcdiam quã eis indeſinenter impẽdit/ꝯtemnũt.Pñt aũt trib⁹ dinoſci nolis.

Prima nola eſt:peccare ſup dei miſcdia/ſine penitendi immo cũ nõ penitẽdi ꝓpoſito.Hoc grauiſſimũ eſt pctoꝝ/qꝛ in ſpm̃ſanctũ:vt in.ij.ij.⁊ neqꝫ h̄ neqꝫ alibi remittit.Nõ qͤdem ſimplr/ſed ad hũc intellectũ:vt in.ij.ij.⁊c.Et ꝗ nihilominus ſi qͦs inciderit in hoc pctm̃ ad pniãm niti debet.

Secũda nola eſt:peccare ſup miſcdia dei cum ꝓpoſito penitẽdi tpe certo.Et h̄ qͤdem nõ eſt pctm̃ in ſpm̃ſctm̃:immo hoc ꝓpoſitũ diminuit pctm̃:qꝛ eſt ſignũ ꝙ homo nõ h̄ꝫ tãtam firmitatẽ animi in pctm̃/qñ tam haberet ſine tali ꝓpoſito:ſm b.Tho.ij.ij.Fatuũ aũt eſt valde:qꝛ q tibi ꝓmiſit penitẽdi veniã/craſtinũ diẽ vt in eo viuas non ꝓmiſit:ſm beatum Auguſtinum.

Tertia nola eſt:peccare ſup dei miſcdia cum ꝓpoſito penitẽdi/ſed tempe incerto:neſcit qñ.Valde malũ ẽ h̄.Ecci.v.Ne tardes ꝯuerti ad dñm:⁊ ne differas de die in diẽ/ꝑcipue vſqꝫ ad finẽ vite.qꝛ inter cẽtuꝫ milia vix vn⁹ de talib⁹ ſaluat:ait ſctũs Hiero.in trãſitu ſuo.

Quarta nola eſt:peccare ſup dei miſcdia/qꝛ nõ mox punit pctã.Dicũt tales illud Ecci.v.Peccaui:⁊ qd mihi accidit triſte:miſeratio dñi magna eſt:multitudinis pctoꝝ meoꝝ miſerebitur.Plane multos hec dei miſcdia in peccata detruſit ꝑ accidẽs:vt Salomõ dicit Eccs.viij.Quia nõ ꝓfert cito ꝯtra malos ſnia/abſqꝫ timore vllo filij hoim ꝑpetrãt mala.Magna nimiꝝ hec ẽ hoim ingratitudo/ꝓpterea qꝛ de⁹ par-
D cit ideo magis velle peccare.Quid em̃ h̄ eſt aliud dicere/qꝫ qꝛ de⁹ ſpẽaliter me ſua miſcdia reſpicit/ideo me ab eo auertaꝫ.Quia mihi diu pepcit/ideo pctã mea ꝯtinuabo.Quia me a diabolo ⁊ morte ſubitanea defendit ⁊ ab eterna dãnatõe/ideo eum magis ⁊ magis offendã ⁊ ꝯtẽnam.Quia mihi plã alijs bñficia ꝯtulit/ideo min⁹ ſibi obediã.Quis qͦſo ſarracenus/immo canis aut beſtia h̄ faceret?Nonne hi ꝑ poſſe bñfaciunt bñfactori ſuo?⁊ tu ꝯtra oim etiã animaliũ naturã miſericordẽ bñfactorẽ tuũ expugnas.Et oia animalia ꝓpter bñficioꝝ aſſuefactionem homini obediũt:tu aũt ꝓpter bñficioꝝ dei aſſuefactõeꝫ deo inobediens ſis/⁊ peior exiſtis.Plane ꝯtrariũ dicere debueras:Quia de⁹ mihi tãtum ⁊ tamdiu pepcit/iam ammõ cũ nõ offendã:qꝛ de⁹ multa beneficia ꝯtulit/ideo me ad eum ꝯuertam:⁊ non ꝯtra.Noli eſſe o frater fimario ſimilis/qui ꝯtra radios ſolis fetorem emittit.Sic ꝯtra radios miſericordie pctoꝝ fetores tales emittũt ingrati.Fimarius ꝯgelat⁹ ⁊ obniuatus eſt pctõr:cuius coagulatũ eſt cor duritia obſtinatõnis in

peccatis/ꝛ obtectus niue apparentie bone ꝑ hypocryſim ꝛ peccatoꝝ oc
cultatõem:intus aũt plenus ꝟmibꝰ pctõꝝ ↄſciam ſuá corrodentium.
Sup hunc aliqñ mittit radios multos multoꝝ bñficioꝝ nature/for
tune.grẽ. Ipſe aũt miſer remittit fetores pctõꝝ:quia inde in plura ꝛ pe
iora cadit pctá. Noli frater noli:non ſic abutere bonitate dei/q̃ te expe
ctat ad pniam. Veniet dies ꝛ non parcet:immo tãto ſeuerius puniet
quãto diutius pepcit. Et vt Valerius ait: Lẽto qdem gradu ad vin J
dictã ſui diuia pcedit ira ꝛc. Subito em̃ tũc veniet ira dei/ꝛ in tempe
vindicte diſpdet Eccĩ. v. Noli ḡ abuti bñficijs dei in tuam pditõnem:
non fac tibi de tyriaca miſcdie venenũ tue mortis ꝛ damnatõis. Non
ſis cocus q̃ de pcioſo cibo diuine pietatis tibi cibũ ↄficias venenoſuz.
Dedit tibi deus locũ pnie:ne abutaris eo in ſupbiam. Dedit tibi lon
gam vitam vt pniam agas:nõ vt tibi catenã fabrices pctõꝝ/qbꝰ ad in
fernũ traharis. Quid em̃ fit a talibꝰ(qbꝰ daꝛ longa vita a deo:ipi aũt
ſup hoc iugiꝛ peccant)q̃ȝ q plẽs anulos pctõꝝ ↄnectunt: De gula ecce
ꝛ ebrietate ad luxuriã:de luxuria ad debita ↄtrahenda ꝛ non ſoluẽda/
qꝛ illa pctá ſunt ſumptuoſa:deinde ad furta:poſtea maiora ꝛ homici
dia:poſtremo ad furcas inferni. Non ſic o frater:qn potiꝰ vincula colli
tui cito ſolue. Et ne differes:quia ↄſuetudinẽ obſtĩatam dimittere ẽ dif
ficile ꝛ quaſi ↄtra naturã/pſertim in malo. Bona ſtatim diſſueſcimus
ꝑpter fomitẽ inclinãtem ↄtra bonã ↄſuetudinẽ:ſecus de mala:qꝛbꝫ fo
mitẽ adiutorẽ. Vbi qſo viſus eſt mẽdax in iuuẽtute/verax in ſenectu
te. Sic de fure:ſic de luxurioſo(Jung gewont alt thont) Raro accidit K
qn luxurioſus maneat vel ope vel volũtate vel cogitandi voluptate.
Quis qſo tepidus ꝛ ocioſus in iuuẽtute efficiꝛ in ſenecta agilis: Quõ
ex tenaci ꝛ auaro largus: quomodo in ſenecta ieiunabit/q̃ (iam quaſi
infans factus)indiget multiplici refectõe: Vbi eſt q̃ totũ reſtituat in ſe
nectute q̃ male acqſiuit in iuuẽtute: Quõ tũc ſobrius q̃ pus ebrius:
optet em̃ mane bibere p̃ ↄplexionis ſiccitate. Nec pt tũc camiſiã dimit
tere/qa frigus eſt. Nec orare/qa caput debile eſt ꝛ pectus ſtrictũ ad orã
dum:ſed nõ ad garrulãdũ. Nec ꝟbũ dei audire/qꝛ ſomnolentꝰ eſt. Nec
peregrinare/qꝛ debilis eſt. Nec aliena reſtituere vel elemoſynas dare/
ne paup ſit. Memẽto ḡ creatoris tui in diebꝰ iuuẽtutis tue:ꝛ ne tar
des ↄuerti ad dñm. Rogemus dñm.

Feria.iiij.poſt Reminiſcere

Stultoꝝ infinitus eſt numerus. Eccs.j. Euangelium.

OCtogeſimaſeptima turma ſtultoꝝ eſt:deũ blaſphemantiuꝫ
(leſter narrẽ/gottes leſterer) Qui ſimiles ſunt iudeis ꝛ paga
nis/de qbꝰ in euãgelio:rurſum crucifigentes linguis ſuis
illudẽtes/ꝛ flagellantes Jeſuꝫ chr̃m. De qbꝰ tria dicã. Pri
mo qbꝰ nolis diſcernanꝛ. Scdo q̃nta ſit coꝝ ſtulticia/immo furor ꝛ in